

Η ειλικρίνεια ανταμείβεται

Μύθος του Αισώπου (διασκευή)

Στον μύθο του Αισώπου (βλ. Ενότητες 6 και 14) που ακολουθεί πρωταγωνιστούν δύο διαχρονικοί ανθρωπινοί τύποι. Ο ένας, τίμιος και ειλικρινής, λέει την αλήθεια, ακόμα και όταν αυτή δεν τον συμφέρει. Ο άλλος, πονηρός και επιτήδειος, προσπαθεί με δόλο να επωφεληθεί από τις περιστάσεις.

Ξυλευόμενός τις παρά τινα ποταμὸν τὸν πέλεκυν ἀπέβαλε. Τοῦ δὲ ρεύματος παρασύραντος αὐτὸν ὠδύρετο, μέχρις οὗ ὁ Ἑρμῆς ἐλεήσας αὐτὸν ἤκε. Καὶ μαθὼν παρ' αὐτοῦ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἔκλαιε, τὸ μὲν πρῶτον καταβάς χρυσοῦν αὐτῷ πέλεκυν ἀνήνεγκε καὶ ἐπυνθάνετο, εἰ οὗτος αὐτοῦ εἶη. Τοῦ δὲ εἰπόντος μὴ τοῦτον εἶναι, ἀργυροῦν ἀνήνεγκε καὶ ἠρώτα, εἰ τοῦτον ἀπέβαλεν. Ἄρνησαμένου δὲ καὶ τοῦτον τὸ τρίτον τὴν ἰδίαν ἀξίνην αὐτῷ ἐκόμισε. Τοῦ δὲ ἐπιγνόντος ἀποδεξάμενος αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην πάσας αὐτῷ ἐχαρίσατο. Καὶ ὃς παραγενόμενος πρὸς τοὺς ἐταίρους τὰ γεγενημένα αὐτοῖς διηγήσατο. Τῶν δὲ τις ἀναλαβὼν πέλεκυν παρεγένετο ἐπὶ τὸν αὐτὸν ποταμὸν καὶ ξυλευόμενος ἐπίτηδες τὴν ἀξίνην εἰς τὰς δῖνας ἀφῆκε, καθεζόμενός τε ἔκλαιε. Ἑρμοῦ δὲ ἐπιφανέντος καὶ πυνθανομένου, τί τὸ συμβεβηκὸς εἶη, ἔλεγε τὴν τοῦ πελέκεως ἀπώλειαν. Τοῦ δὲ χρυσοῦν αὐτῷ ἀνενεγκόντος καὶ διερωτῶντος, εἰ τοῦτον ἀπολώλεκεν, ὑπὸ τοῦ κέρδους ἐξαφθεὶς ἔφασκεν αὐτὸν εἶναι. Καὶ ὁ θεὸς αὐτῷ οὐκ ἐχαρίσατο, ἀλλ' οὐδὲ τὸν ἴδιον πέλεκυν ἀποκατέστησεν.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Τις ξυλευόμενός παρά τινα ποταμὸν ἀπέβαλε τὸν πέλεκυν.
Κάποιος καθὼς ἔκοβε ξύλα κοντά σε κάποιον ποταμὸ ἔχασε τὸ τσεκούρι.

Τοῦ δὲ παρασύραντος ρεύματος αὐτὸν ὠδύρετο,
Και ἐπειδὴ παρέσυρε τὸ ρεῦμα αὐτὸ ἔκλαιγε,

μέχρις οὗ ὁ Ἑρμῆς ἦκε αὐτὸν ἐλεήσας.
μέχρις οὗ ο Ἑρμῆς ἦρθε σε αὐτὸν ἐπειδὴ τον λυπήθηκε.

Καὶ μαθὼν παρ' αὐτοῦ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἔκλαιε,
Κι ὅταν ἔμαθε ἀπὸ αὐτὸν τὴν αἰτία, ἐξαιτίας τῆς ὁποίας ἔκλαιγε,

τὸ μὲν πρῶτον καταβάς ἀνήνεγκε αὐτῷ χρυσοῦν πέλεκυν,
τὴν πρώτη φορά ἀφοῦ βούτηξε ἔφερε ἐπάνω σ' αὐτὸν ἓνα χρυσὸ τσεκούρι,

καὶ ἐπυνθάνετο εἰ οὗτος εἶη αὐτοῦ.
και ρωτούσε να μάθει αν αὐτὸ ἦταν δικό του.

Τοῦ δὲ εἰπόντος μὴ εἶναι τοῦτον,
Κι ὅταν αὐτὸς εἶπε ὅτι δὲν ἦταν αὐτὸ,

ἀνήνεγκε ἀργυροῦν καὶ ἠρώτα, εἰ τοῦτον ἀπέβαλεν.
του ἀνέβασε ἀσημένιο και ρωτούσε, αν αὐτὸ ἔχασε.

Ἄρνησαμένου δὲ καὶ τοῦτον τὸ τρίτον ἐκόμισε αὐτῷ τὴν ἰδίαν ἀξίνην.
Και ὅταν ἀρνήθηκε και αὐτὸ τὴν τρίτη φορά ἔφερε σε αὐτὸν τὸ δικό του τσεκούρι.

Τοῦ δὲ ἐπιγνόντος ἀποδεξάμενος τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ
Και ὅταν αὐτὸς τὸ ἀναγνώρισε ἐπειδὴ ἐπιδοκίμασε τὴ δικαιοσύνη του

ἔχαρίσατο αὐτῷ πάσας.
χάρισε σε αὐτὸν ὅλα.

Καὶ ὃς παραγενόμενος πρὸς τοὺς ἐταίρους διηγήσατο τὰ γεγενημένα αὐτοῖς.
Και αὐτὸς ὅταν ἦρθε στους συντρόφους διηγήθηκε ὅσα εἶχαν γίνεῖ σε αὐτοὺς.

Τῶν δὲ τις ἀναλαβὼν πέλεκυν παρεγένετο ἐπὶ τὸν αὐτὸν ποταμὸν
Και ἀπὸ αὐτοὺς κάποιος ἀφοῦ πήρε μαζί του ἓνα τσεκούρι ἦρθε στον ἴδιο ποταμὸ

καὶ ξυλευόμενος ἀφῆκε τὴν ἀξίνην εἰς τὰς δίνας, καθεζόμενός τε ἐπίτηδες ἔκλαιε.
και καθὼς ἔκοβε ξύλα ἀφησε τὴν ἀξίνα στὶς δίνες, και ἀφοῦ κάθισε ἐπίτηδες ἔκλαιγε.

Ἑρμοῦ δὲ ἐπιφανέντος καὶ πυνθανομένου,
Και ὅταν ο Ἑρμῆς παρουσιάστηκε και ρωτούσε να μάθει,

τί εἶη τὸ συμβεβηκός, ἔλεγε τὴν ἀπώλειαν τοῦ πελέκεως.
τι ἦταν αὐτὸ που εἶχε συμβεῖ, ἀνέφερε τὴν ἀπώλεια του τσεκουριού.

Τοῦ δὲ ἀνενεγκόντος αὐτῷ χρυσοῦν καὶ διερωτῶντος,
Και ὅταν αὐτὸς εἶχε φέρει ἐπάνω γι' αὐτὸν ἓνα χρυσὸ και ρωτούσε,

εἰ τοῦτον ἀπολώλεκεν,
αν αὐτό ἔχει χάσει,

ἔξαφθεις ὑπὸ τοῦ κέρδους ἔφασκεν αὐτὸν εἶναι.
επειδὴ ἔνωσε ἔξαψη ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία του κέρδους ἔλεγε ὅτι αὐτό εἶναι.

Καὶ ὁ θεὸς οὐκ ἔχαρίσατο αὐτῷ,
Και ο θεός δεν το χάρισε σε αυτόν,

ἀλλ' οὐδὲ τὸν ἴδιον πέλεκυν ἀποκατέστησεν.
ἀλλά οὔτε το δικό του το τσεκούρι δεν ἔφερε στη θέση του πίσω.

Ερμηνευτικά σχόλια

ἐπιφανέντος: Ὅπως εἶδατε και στα ομηρικά ἔπη, πεποιθήση των αρχαίων Ελλήνων ἦταν ὅτι οι θεοὶ μπορούσαν να παρουσιαστούν στους θνητοὺς με ἀνθρώπινη ἢ θεϊκὴ μορφή είτε για να ἐπιβραβεύσουν τη θεοσέβειά τους είτε για να δοκιμάσουν τὴν πίστη τους. Ἡ ἐπιφάνεια στον μῦθο του Αἰσώπου δεν πρέπει συνεπῶς να μας ξενίζει.

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Γιατί παρουσιάστηκε ο Ερμῆς στον πρώτο ξυλοκόπο;
2. Γιατί ἐπιβράβευσε ο Ερμῆς τον πρώτο ξυλοκόπο;
3. Τι παρακίνησε τον δεύτερο ξυλοκόπο να προσπαθήσει να εξαπατήσει τον θεό; Ποια κατάληξη εἶχε ἡ ἀπόπειρά του;
4. Ποιο εἶναι το ἠθικὸ δίδαγμα του μύθου; Ποια ἀξία προβάλλει και πῶς ἀντιμετωπίζεται αὐτή στις μέρες μας;

